

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ....

อ.พ. ๙/๒๕๕๖ สมัยสามัญนิติบัญญัติ

จัดทำโดย กลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ
โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐-๒

เรียกดูเอกสารได้ที่

www.parliament.go.th/library

ร่างพระราชบัญญัติ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) นี้ จัดทำขึ้นในเวลาจำกัด เพื่อให้ทันใช้ประโยชน์ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือญัตติ ที่เข้าสู่การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยรวบรวมข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความ ข่าวจากสื่อต่าง ๆ และ/หรือสรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นแก่สมาชิกรัฐสภา และผู้สนใจทั่วไป หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่ง เอกสารประกอบการพิจารณานี้ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑,๒,๓ สำนักวิชาการ เป็นผู้จัดทำ และเผยแพร่ทาง www.parliament.go.th/library ผู้ใดนำข้อความ หรือส่วนหนึ่งส่วนใดในเอกสารนี้ไปลงพิมพ์ในเอกสารอื่น โปรดอ้างอิงที่มากำกับไว้ด้วย

ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมโปรดติดต่อกลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ - ๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘ และ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๙

กลุ่มงานบริการวิชาการ

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เอกสารประกอบการพิจารณา

สารบัญ

	หน้า
๑. บทสรุปสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	ก
๒. หลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	๑
๓. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	๒
๔. ข้อมูลทั่วไปของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	๑๐
๕. การดำเนินการเพื่อปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ไปเป็นมหาวิทยาลัย ในกำกับของรัฐ	๑๘
๖. สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ	๒๓
๗. ผลกระทบ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของการเปลี่ยนสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยใน กำกับของรัฐ	๓๐

ผู้รับผิดชอบ

นางพรพิศ เพชรเจริญ

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

นางอารยะหญิง จอมพลาพล

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานบริการวิชาการ ๓

ผู้จัดทำและรับผิดชอบ

นายเชษฐา ทองยิ่ง

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นายณัฐพล ยิ่งกล้า

นิติกรชำนาญการ

นางฉวีพรรณ สงวนทองคำ

เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

นางมัลลิกา สมบัติศิริ

เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

นางสาวอชฌา ไตรมาลัย

เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน

นางเสาวภา วาสนา

เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร *

“มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๖ ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๔๘๖ มีฐานะเป็นกรม ในสังกัดกระทรวงเกษตรธิการ (กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในปัจจุบัน) ถือเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐแห่งแรกของประเทศไทยที่เปิดสอนหลักสูตรทางด้านเกษตร โดยมีปณิธานในการก่อตั้งเพื่อเป็นคุณประโยชน์แก่การกสิกรรมและการเศรษฐกิจของประเทศ แรกเริ่มเปิดสอนเฉพาะด้านการเกษตรเท่านั้น ในระยะต่อมาได้ขยายสาขาวิชาครอบคลุมทั้งด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ บริหารธุรกิจ และศิลปศาสตร์

ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้กำหนดนโยบายและแนวทางในการเตรียมความพร้อมในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ แล้ว ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้แต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานเพื่อการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ แต่การดำเนินการร่างพระราชบัญญัติเพื่อปรับเปลี่ยนสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยได้แต่งตั้งคณะทำงานร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ขึ้น เมื่อร่างเสร็จแล้ว ได้จัดทำประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากประชาคมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จากนั้นได้เสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. .... ต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณา และสภามหาวิทยาลัยได้เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว จากนั้นทบวงมหาวิทยาลัย (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาในปัจจุบัน) ได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ต่อมาในวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๔๖ คณะรัฐมนตรีในขณะนั้น มีมติให้กำหนดหลักการกลางเพื่อบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐทุกฉบับ และได้มีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. .... และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา เมื่อเสร็จแล้วคณะรัฐมนตรีได้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวต่อสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ อย่างไรก็ตามในช่วงระยะเวลาต่อมา มีเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอยู่บ่อยครั้ง ทำให้การดำเนินการพิจารณาขาดความต่อเนื่อง

จนกระทั่ง คณะรัฐมนตรีซึ่งมีนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. .... ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ และได้เสนอ “ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ....” ต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ....

* สรุปและเรียบเรียงโดย... นายเชษฐา ทองยิ่ง วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ สำนักวิชาการ.

ได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) ในวันพุธที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เป็นเรื่องด่วน

เมื่อร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. .... มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว จะทำให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น แต่ยังคงได้รับจัดสรรงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณในจำนวนที่เพียงพอ สำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและการพัฒนามหาวิทยาลัยเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา โดยมี “สภามหาวิทยาลัย” เป็นองค์กรบริหารสูงสุดของมหาวิทยาลัย การดำเนินการต่างๆ ของมหาวิทยาลัยจะสิ้นสุดที่สภามหาวิทยาลัย ทั้งด้านการบริหารงานบุคคล การเงิน และวิชาการ และมี “อธิการบดี” เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้จะมี “สภาวิชาการและสภาพนักงาน” เป็นองค์กรที่ปรึกษาของสภามหาวิทยาลัยและอธิการบดี

นอกจากนี้ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำของส่วนราชการ ซึ่งสังกัดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ สามารถที่จะกำหนดสถานภาพของตนเองได้ กล่าวคือ จะยังคงสถานะความเป็นข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างประจำของส่วนราชการนั้นอยู่ต่อไป หรือประสงค์จะเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติฯ ที่ประกาศใช้ใหม่ก็ได้

หลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ประกอบกับแนวนโยบายของรัฐบาลได้มีการส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยของรัฐพัฒนาไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่เป็นอิสระและมีความคล่องตัว สามารถจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาจะต้องคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการ สมควรปรับปรุงการบริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปลสารสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
(ร่างมาตรา ๒)

บทยกเลิก

ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ (ร่างมาตรา ๓)

บทนิยาม

กำหนดบทนิยามไว้ดังนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“วิทยาเขต” หมายความว่า ส่วนงานของมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเขตท้องที่ตามที่สภามหาวิทยาลัย

กำหนด

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“สภานักงาน” หมายความว่า สภานักงานมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“พนักงานมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการและลูกจ้าง
ของส่วนราชการซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

กำหนดให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นนิติบุคคลและมีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ
ซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุง
กระทรวง ทบวง กรมและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น
(ร่างมาตรา ๕)

รัฐมนตรีผู้รักษาการ

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖)

บททั่วไป

๑. กำหนดให้มหาวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษ ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม พัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และพัฒนาความมั่นคงของมนุษย์ มีอำนาจและหน้าที่กระทำการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ รวมถึง

(๑) ซื้อ ขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน และจำหน่าย หรือทำนิติกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย ตลอดจนถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง มีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา หรือมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ ในทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยและจำหน่ายทรัพย์สินทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้ทูลให้

การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของมหาวิทยาลัย ให้กระทำได้เฉพาะอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาตามมาตรา ๑๖ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้จำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนได้

(๒) รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายในอำนาจหน้าที่ของมหาวิทยาลัย รวมทั้งทำความตกลงและกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการนั้น

(๓) ร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน หรือกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศ หรือระหว่างประเทศ

(๔) กู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุนหรือการร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของมหาวิทยาลัย

การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุน หรือการร่วมลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน

(๕) จัดให้มีทุนเพื่อการศึกษาและทุนการวิจัยในสาขาวิชาต่าง ๆ

(๖) จัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคลเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗ หรือการลงทุนหรือการร่วมลงทุนได้

(๗) กำหนดค่าตอบแทนหรือค่าตอบแทนพิเศษ รวมทั้งสวัสดิการ สิทธิประโยชน์และประโยชน์อย่างอื่นให้แก่พนักงานมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

(๘) ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย และที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ (ร่างมาตรา ๗, ร่างมาตรา ๑๔)

๒. กำหนดให้มหาวิทยาลัยอาจแบ่งส่วนงาน เป็น สำนักงานสภามหาวิทยาลัย สำนักงานอธิการบดี สำนักงานวิทยาเขต คณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก ศูนย์ และอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก หรือศูนย์ได้ ในกรณีการจัดตั้งและการรวมส่วนงานหรือหน่วยงานภายในของส่วนงานให้กำหนดฐานะและภาระหน้าที่ของส่วนงานหรือหน่วยงานภายในของส่วนงานนั้นด้วย (ร่างมาตรา ๙, ร่างมาตรา ๑๐)

๓. กำหนดให้มหาวิทยาลัยอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในมหาวิทยาลัยก็ได้ และอาจจัดการศึกษาและดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันวิจัยอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศก็ได้ (ร่างมาตรา ๑๑, ร่างมาตรา ๑๒)

๔. กำหนดให้กิจการของมหาวิทยาลัยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานมหาวิทยาลัยต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน (ร่างมาตรา ๑๓)

๕. กำหนดให้รายได้ของมหาวิทยาลัย มีดังนี้

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี

(๒) เงินและทรัพย์สินซึ่งมีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย

(๓) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

(๔) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการลงทุนหรือการร่วมลงทุน และจากทรัพย์สิน

ของมหาวิทยาลัย

(๕) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้รับมาจากการใช้ที่ราชพัสดุ หรือจัดหาประโยชน์ในที่

ราชพัสดุซึ่งมหาวิทยาลัยปกครอง ดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์

(๖) เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือมหาวิทยาลัยจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือผลประโยชน์จาก

กองทุนดังกล่าว

(๗) รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

เงินอุดหนุนทั่วไปตาม (๑) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่มหาวิทยาลัยโดยตรง เป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและการพัฒนา มหาวิทยาลัย เพื่อประกันคุณภาพการศึกษา

รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ (ร่างมาตรา ๑๕)

๖. กำหนดให้ทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษาและการวิจัย โดยตรงไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีทั้งปวง รวมทั้งการบังคับทางปกครอง และบุคคลใดจะยกอายุความขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับมหาวิทยาลัยในเรื่องทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยมิได้และกำหนดให้การจัดการเงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่มหาวิทยาลัยต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศให้กำหนดไว้ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว ต้องได้รับความยินยอมจากผู้อุทิศให้หรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย (ร่างมาตรา ๑๗, ร่างมาตรา ๑๘)

การดำเนินการ

๑. กำหนดให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย

(๑) นายกสภามหาวิทยาลัย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบสามคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย

(๓) อธิการบดี ประธานกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย ประธานสภาวิชาการ ประธานสภาพนักงาน และนายกสมาคมนิสิตเก่ามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์

(๔) กรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนหกคน ซึ่งเลือกจากรองอธิการบดีและหัวหน้าส่วนงานในมหาวิทยาลัยจำนวนสามคน และคณาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยจำนวนสามคน โดยนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตาม (๒) และ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรืออาจได้รับเลือกใหม่อีกได้ (ร่างมาตรา ๑๙, ร่างมาตรา ๒๐)

๒. กำหนดให้สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของมหาวิทยาลัย

(๒) ออกระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของมหาวิทยาลัยหรือสภามหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย และอาจมอบหมายให้ส่วนงานใดในมหาวิทยาลัยเป็นผู้ออกระเบียบและข้อบังคับสำหรับส่วนงานนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้

(๓) อนุมัติการให้ปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกาศนียบัตรบัณฑิต อนุปริญญา และประกาศนียบัตร

(๔) อนุมัติการจัดตั้ง การรวม และยุบเลิกส่วนงานของมหาวิทยาลัย รวมทั้งการแบ่งหรือการปรับปรุงหน่วยงานภายในของส่วนงานดังกล่าว

(๕) อนุมัติการรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบของสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น (ร่างมาตรา ๒๑)

ฯลฯ

๓. กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการอีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย มีหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาและสนับสนุนการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัย (ร่างมาตรา ๒๓)

๔. กำหนดให้มีสภาวิชาการ ประกอบด้วย ประธานสภาวิชาการและกรรมการสภาวิชาการ ซึ่งมาจากผู้ทรงคุณวุฒิภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย โดยให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) เสนอแนะการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาทางวิชาการของมหาวิทยาลัยต่อสภามหาวิทยาลัย

(๒) กำหนดและกำกับดูแลคุณภาพและมาตรฐานวิชาการของมหาวิทยาลัย

(๓) จัดทำจรรยาบรรณของคณาจารย์และผู้ทำงานวิจัยเพื่อเสนอสภามหาวิทยาลัยและดูแลให้มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณดังกล่าว

(๔) ประมวลและประเมินความก้าวหน้าทางวิชาการ และจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาทางวิชาการเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเป็นประจำทุกปี

(๕) เสนอแนะต่อสภามหาวิทยาลัยในการอนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอนรวมทั้ง การปรับปรุง การยุบรวม และการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา (ร่างมาตรา ๒๔, ร่างมาตรา ๒๕)

ฯลฯ

๕. กำหนดให้มีสภาพนักงาน ประกอบด้วย ประธานสภาพนักงาน และกรรมการสภาพนักงาน ซึ่งมาจากพนักงานมหาวิทยาลัย โดยมีหน้าที่ ดังนี้

(๑) ให้คำปรึกษาและขอแนะนำแก่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีในการบริหารกิจการทั้งปวงของมหาวิทยาลัย

(๒) ช่วยเหลือ สนับสนุน และเผยแพร่กิจกรรมและการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

(๓) สร้างและส่งเสริมความสามัคคีของพนักงานมหาวิทยาลัย

(๔) ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และผดุงเกียรติของพนักงานมหาวิทยาลัย

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยหรืออธิการบดีมอบหมาย (ร่างมาตรา ๒๖, ร่างมาตรา ๒๗)

๖. กำหนดให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้ โดยอธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ และกำหนดให้อธิการบดี มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) บริหารกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ประกาศ รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

(๒) บริหารงานบุคคล บริหารการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินอื่นของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และประกาศของมหาวิทยาลัย

(๓) กำกับดูแล ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของคณบดี ผู้อำนวยการวิทยาลัย ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก หรือศูนย์

(๔) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดี รองคณบดี รองผู้อำนวยการวิทยาลัย รองผู้อำนวยการสถาบัน รองผู้อำนวยการสำนัก รองผู้อำนวยการศูนย์ รองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก หรือศูนย์ และอาจารย์พิเศษ (ร่างมาตรา ๒๘, ร่างมาตรา ๓๐, ร่างมาตรา ๓๓)

ฯลฯ

๗. ในวิทยาเขตหนึ่งกำหนดให้มีสำนักงานวิทยาเขต โดยมีรองอธิการบดีคนหนึ่งซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของวิทยาเขต ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด และประกาศของมหาวิทยาลัย และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่อธิการบดีมอบหมาย และให้มีคณะกรรมการประจำวิทยาเขตคณะหนึ่ง มีหน้าที่ ดังนี้

- (๑) ให้คำปรึกษาแนะนำแก่อธิการบดีในกิจการต่าง ๆ ของวิทยาเขต
- (๒) เสนอความเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับวิชาการของวิทยาเขตต่อสภาวิชาการ
- (๓) เสนอแผนพัฒนาและแผนงานของวิทยาเขตต่ออธิการบดี
- (๔) เสนอแนะการรวม การจัดตั้ง และการยุบเลิกหน่วยงานภายในวิทยาเขตต่ออธิการบดี
- (๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภามหาวิทยาลัยและอธิการบดีมอบหมาย (ร่างมาตรา ๓๕,

ร่างมาตรา ๓๖, ร่างมาตรา ๓๗)

๘. ในคณะกำหนดให้มีคณบดีคนหนึ่งซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของคณะ และจะให้มีรองคณบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนดเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้

คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่งให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย (ร่างมาตรา ๓๘)

๙. ในวิทยาลัย สถาบัน สำนัก ศูนย์ หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก หรือศูนย์ ให้มีผู้อำนวยการคนหนึ่งซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของวิทยาลัย สถาบัน สำนัก ศูนย์ หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก หรือศูนย์ แล้วแต่กรณีและจะให้มีรองผู้อำนวยการตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการมอบหมายก็ได้

ผู้อำนวยการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ เมื่อผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งให้รองผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งด้วย (ร่างมาตรา ๓๙)

๑๐. กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย สถาบัน สำนัก หรือศูนย์ จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะรักษาการแทนตำแหน่งดังกล่าวได้อีกเพียงหนึ่งตำแหน่งแต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน (ร่างมาตรา ๔๐)

การประกันคุณภาพและการประเมิน

กำหนดให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาและจัดให้มีการประเมินส่วนงานของมหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของมหาวิทยาลัย (ร่างมาตรา ๔๓, ร่างมาตรา ๔๔)

การบัญชีและการตรวจสอบ

๑. กำหนดให้มหาวิทยาลัยวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของมหาวิทยาลัย และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของมหาวิทยาลัยทุกรอบปีบัญชี และให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อสภามหาวิทยาลัยเสนอต่อรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๔๕, ร่างมาตรา ๔๗, ร่างมาตรา ๔๙)

๒. กำหนดให้อธิการบดี รองอธิการบดี และหัวหน้าส่วนงานตามมาตรา ๙ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ร่างมาตรา ๕๐)

การกำกับดูแล

กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่กำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัยเป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มีปัญหาข้อขัดแย้งในการดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัยซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้วให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี และบรรดาเรื่องที่มหาวิทยาลัยจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ (ร่างมาตรา ๕๑, ร่างมาตรา ๕๒)

ตำแหน่งทางวิชาการ

กำหนดให้มีตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์เป็นตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้สภามหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นอีกได้ และให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการมีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป (ร่างมาตรา ๕๓, ร่างมาตรา ๕๖)

บทกำหนดโทษ

กำหนดโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้ครุวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครุยประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนิสิตและพนักงานมหาวิทยาลัย และการแสดงวุฒิการศึกษา โดยไม่มีสิทธิ การปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัย หรือใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานของมหาวิทยาลัยโดยไม่ได้รับอนุญาต (ร่างมาตรา ๖๕, ร่างมาตรา ๖๖)

บทเฉพาะกาล

(๑) กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน เงินงบประมาณและรายได้ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาเป็นของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖๗)

(๒) กำหนดให้นายกสภามหาวิทยาลัย อุปนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีสภามหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๖๘)

(๓) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารของมหาวิทยาลัยดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวขึ้นใหม่แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๖๙)

(๔) กำหนดให้ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ และพนักงานของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ยังคงเป็นข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ และพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ต่อไป จนกว่าจะประสงค์จะเปลี่ยนไปเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ โดยต้องแสดงเจตนาโอนมาเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๗๒, ร่างมาตรา ๗๓)

(๕) กำหนดให้ในระหว่างที่ยังไม่มีสภาวิชาการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สภามหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการที่สภามหาวิทยาลัยมอบหมายทำหน้าที่สภาวิชาการจนกว่าจะมีสภาวิชาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๗๖)

(๖) กำหนดรองรับตำแหน่งวิชาการตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้มีฐานะเป็นตำแหน่งทางวิชาการตามพระราชบัญญัตินี้ได้ต่อไป (ร่างมาตรา ๗๘)

ข้อมูลทั่วไปของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติความเป็นมา

“มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรทางการเกษตรแห่งแรกของประเทศไทย โดยถือกำเนิดจาก “โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม” เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๐ ต่อมาได้ขยายยกฐานะเป็น “วิทยาลัยเกษตรศาสตร์” และพัฒนาจนกระทั่งเป็น “มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” โดยมีพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ฉบับแรก เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๖ สำหรับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน เป็นไปตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นต้นมา ^[๑]

ความเป็นมาก่อนการจัดตั้ง

การจัดตั้งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นวิวัฒนาการมาจากการจัดการศึกษาวิชาเกษตรของประเทศ ซึ่งเริ่มในระบบโรงเรียนวิชาชีพ ในสมัยเริ่มแรก อาจแบ่งออกได้เป็น ๓ ระยะ ดังนี้

๑) **ระยะต้น (พ.ศ. ๒๔๔๗ - ๒๔๕๖)** เป็นระยะก่อตั้งระบบการศึกษาวิชาเกษตร ให้เป็นระบบโรงเรียนของไทย เกิดขึ้นเป็นครั้งแรก ในปี พ.ศ. ๒๔๔๗ เมื่อพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นพิไชยมหินทโรดมองค์อธิบดีกรมช่างไหมในกระทรวงเกษตรราธิการ ได้ทรงจัดตั้งโรงเรียนช่างไหมขึ้น ณ ห้องที่ตำบลทุ่งศาลาแดง กรุงเทพมหานคร ในบริเวณเดียวกันกับสวนหม่อน และสถานีทดลองเลี้ยงไหม โดยจัดการศึกษาหลักสูตร ๒ ปี สอนเกี่ยวกับวิชาการเลี้ยงไหมโดยเฉพาะ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๔๙ ได้ขยายหลักสูตรเป็น ๓ ปี โดยเพิ่มวิชาการเพาะปลูกพืชอื่นๆ เข้าในหลักสูตร ตลอดจนได้เริ่มสอนวิชาสัตวแพทย์ด้วย และได้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนเป็นโรงเรียนวิชาการเพาะปลูก

ในปี พ.ศ. ๒๔๕๑ กระทรวงเกษตรราธิการได้รวมโรงเรียนที่อยู่ในสังกัด ๓ โรงเรียน คือ โรงเรียนแผนที่ (จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๒๕) โรงเรียนกรมคลอง (จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๔๘) และโรงเรียนวิชาการเพาะปลูก เป็นโรงเรียนเดียวกันเพื่อผลิตคนเข้ารับราชการในกรมกองต่างๆ ของกระทรวงเกษตรราธิการ โดยใช้ชื่อว่าโรงเรียนกระทรวงเกษตรราธิการ และย้ายสถานที่ตั้งมารวมกัน ณ พระราชวังสระปทุม พร้อมกับได้ให้เรียบเรียงหลักสูตรใหม่ ซึ่งถือได้ว่าเป็นหลักสูตรระดับอุดมศึกษาวิชาเกษตรศาสตร์หลักสูตรแรกของประเทศไทย ได้เริ่มดำเนินการสอนหลักสูตรใหม่นี้ในปี พ.ศ. ๒๔๕๒ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๕๖ รัฐบาลได้ยกโรงเรียนกระทรวงเกษตรราธิการไปรวมเข้ากับโรงเรียนข้าราชการพลเรือน ด้วยเหตุที่วัตถุประสงค์ของโรงเรียนกระทรวงเกษตรราธิการตรงกับพระราชดำริในการจัดตั้งโรงเรียนข้าราชการพลเรือน ซึ่งได้ทรงจัดตั้งขึ้นในกระทรวงธรรมการ งานการศึกษาวิชาเกษตรศาสตร์จึงมาสังกัดกระทรวงธรรมการ ^[๒]

[๑] มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ [ข้อมูลออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.ku.ac.th/about/general.html> [๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

[๒] มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ [ข้อมูลออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.ku.ac.th/web2012/index.php?c=adms&m=selcon_th&time=20120724100308 [๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

๒) **ระยะกลาง (พ.ศ. ๒๔๕๗-๒๔๖๖)** เป็นการจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถม-กสิกรรม เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี (สนั่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา) เสนาบดีกระทรวงธรรมการได้จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมหวัง ณ บ้านสวนหลวง กรุงเทพมหานคร โรงเรียนนี้รับผู้จบชั้น ม.๓ (เปลี่ยนเป็น ม.๖ ในระยะต่อมา) เข้าศึกษาในหลักสูตร ๒ ปี เพื่อรับประกาศนียบัตรประโยคครูประถมกสิกรรม (ป.ก.) และในปี พ.ศ. ๒๔๖๑ ได้ย้ายที่ตั้งไปอยู่ที่ตำบลพระประโทน อำเภอมือง จังหวัดนครปฐม ^[๓]

๓) **ระยะปลาย (พ.ศ. ๒๔๖๗-๒๔๘๕)** เป็นการขยายโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมไปสู่ทุกภาค โดยได้ย้ายโรงเรียนจากตำบลพระประโทน จังหวัดนครปฐม ไปตั้งที่ตำบลบางสะพานใหญ่ อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๗ และจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมขึ้นใหม่อีกแห่งหนึ่งที่ตำบลทับทวน อำเภอกำแพงคอย จังหวัดสระบุรี ในปี พ.ศ. ๒๔๖๙ ต่อมาการจัดการศึกษาวิชาเกษตรในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาชั้น ได้ดำเนินการในรูปแบบของโรงเรียนประถมวิสามัญกสิกรรม และโรงเรียนมัธยมวิสามัญเกษตรกรรมหลายแห่ง ในปลายปี พ.ศ. ๒๔๗๔ หม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร อธิบดีกรมตรวจกสิกรรมในกระทรวงเกษตรราธิการ ทรงดำริว่าควรจัดตั้งสถานียทดลองกสิกรรมขึ้นที่ภาคอีสาน ภาคใต้ และภาคพายัพ พร้อมกับโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม เพื่อให้งานวิจัยการเกษตรดำเนินควบคู่ไปกับการให้การศึกษาในสาขาเกษตรศาสตร์ จึงได้จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมกับสถานียทดลองกสิกรรมตามภาคต่างๆ มีผลให้กระทรวงเกษตรราธิการจัดการศึกษาวิชาเกษตรศาสตร์ใหม่ ในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมโนนวัต ตำบลโนนสูง อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา และโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมแม่โจ้ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. ๒๔๗๗ จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมคองหงษ์ ตำบลคองหงษ์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา แนวคิดในการดำเนินงานสถานียทดลองกสิกรรมควบคู่กับโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมทั้ง ๓ แห่ง นับได้ว่าเป็นต้นแบบอย่างอันดียิ่งของการประสานระหว่างงานวิจัยทดลองและงานศึกษา หัวหน้าสถานียและอาจารย์ใหญ่ชุดแรก ได้แก่ หลวงอิงศรีกสิการ (ที่โนนวัต) หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ (ที่คองหงษ์) และพระช่วงศิลปการ (ที่แม่โจ้) ในปี พ.ศ. ๒๔๗๘ นโยบายการศึกษาสาขาเกษตรศาสตร์ได้เปลี่ยนแปลงอีกครั้งหนึ่ง กล่าวคือ รัฐบาลในขณะนั้นเกรงว่าจะมีการผลิตครูเกษตรเกินความต้องการของประเทศ จึงมีดำริที่จะยุบโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมทั้ง ๓ แห่ง หลวงอิงศรีกสิการ หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ และพระช่วงศิลปการ จึงได้ร่วมกันเสนอโครงการให้คงโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมที่แม่โจ้ พร้อมกับจัดตั้งโรงเรียนมัธยมวิสามัญเกษตรกรรมขึ้นแทน ซึ่งต่อมาได้ยกฐานะขึ้นเป็นวิทยาลัย ชื่อ “วิทยาลัยเกษตรศาสตร์” มีฐานะเป็นกองวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในกรมเกษตรและประมง ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการคนแรกของวิทยาลัย ได้แก่ พระช่วงศิลปการ ในปี พ.ศ. ๒๔๗๘ กระทรวงเกษตรราธิการได้จัดตั้งโรงเรียนวิชาชีพเฉพาะขึ้นอีกแห่งหนึ่งที่จังหวัดแพร่ คือ โรงเรียนป่าไม้ ซึ่งเปิดสอนหลักสูตร ๒ ปี และได้โอนกิจการไปเป็นส่วนหนึ่งของวิทยาลัยเกษตรศาสตร์พร้อมกับเปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนวนศาสตร์ ในปี พ.ศ. ๒๔๘๑ กระทรวงเกษตรราธิการได้จัดตั้ง

[๓] มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ [ข้อมูลออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.ku.ac.th/web2012/index.php?c=adms&m=selcon_th&time=20120724104706 [๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

สถานีเกษตรกลางเข็นในท้องที่อำเภอบางเขน อันเป็นที่ตั้งวิทยาเขตหลักของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในปัจจุบัน และได้ย้ายวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จากแม่โจ้มาที่บางเขน มีหลวงสุวรรณวาจกกสิกิจเป็นผู้อำนวยการวิทยาลัย เปิดสอนหลักสูตร ๓ ปี ในระดับอนุปริญญา โดยมี ๓ แผนก คือ แผนกเกษตรศาสตร์ แผนกสหกรณ์ ซึ่งเปิดสอนที่บางเขน (สำหรับนักศึกษาแผนกสหกรณ์ ชั้นปีที่ ๓ ต้องไปเรียนที่กรมสหกรณ์ ทำเทียน เพื่อสะดวกในการอบรมวิชาภาคปฏิบัติ) และแผนกวนศาสตร์ ซึ่งเปิดสอนที่โรงเรียนวนศาสตร์ จังหวัดแพร่ (ต่อมาโรงเรียนวนศาสตร์ได้แยกดำเนินการในลักษณะเดิมอีกตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๙) ^[๔]

ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๔๘๖-๒๕๐๔ การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จะเป็นไปตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ประกาศใช้ในช่วงนั้น จำนวน ๖ ฉบับด้วยกัน สำหรับการดำเนินงานในปัจจุบัน จะเป็นไปตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นต้นมา

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการกิจเพื่อสนองนโยบายการกระจายโอกาสทางการศึกษาของรัฐบาลใน ๔ วิทยาเขต ได้แก่ วิทยาเขตบางเขน วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม วิทยาเขตศรีราชา จังหวัดชลบุรี และวิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร และวิทยาเขตที่อยู่ระหว่างการจัดตั้งอีก ๓ วิทยาเขต คือ วิทยาเขตกระบี่ วิทยาเขตลพบุรี และวิทยาเขตสุพรรณบุรี โดยมุ่งเน้นการพัฒนาตามศักยภาพและความต้องการของชุมชน ^[๕]

วิทยาเขต

๑. วิทยาเขตบางเขน ^[๖]

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน มีนโยบายหลักในการสนับสนุนและส่งเสริมการเกิดพระเกียรติพระราชวงศ์ของไทย โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้ดำเนินงานตามโครงการพระราชดำริต่างๆ อาทิ การดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริในกิจกรรมโครงการหลวง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดแผนระยะแรกให้มีการฝึกอบรม ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่มูลนิธิโครงการหลวง และการจัดการด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และโครงการในระยะเร่งด่วน คือ การดำเนินการพัฒนาระบบเครือข่ายและระบบสารสนเทศ มูลนิธิโครงการหลวง และงานการใช้น้ำเพื่อการปลูกพืช โครงการหลวงเกษตรที่สูง และยังมีโครงการภายใต้ความร่วมมือกับมูลนิธิข้าวไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ดำเนินการวางแผน ประสานงาน และ

^[๔] มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ [ข้อมูลออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.ku.ac.th/web2012/index.php?c=adms&m=selcon_th&time=20120724105254 [๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

^[๕] มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ [ข้อมูลออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.ku.ac.th/about/general.html> [๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

^[๖] มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ [ข้อมูลออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.ku.ac.th/about/branch_bk.html [๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

ติดตามโครงการพัฒนาศักยภาพข้าว เพื่อนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถของการแข่งขันในตลาดโลก นอกจากนี้ยังมีโครงการก่อสร้างโรงพยาบาลสัตว์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ หัวหิน ซึ่งได้ดำเนินการเพื่อสนองพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีพระราชดำริให้สร้างโรงพยาบาลสัตว์เพื่อบริการประชาชนและนักท่องเที่ยวที่มีสัตว์เลี้ยงมาด้วย รวมถึงดูแลสุนัขทรงเลี้ยงไว้เป็นต้นแบบ เนื่องจากทางภาคกลางตอนล่างและภาคใต้ตอนบน ยังไม่มีโรงพยาบาลสัตว์เปิดให้บริการ เป็นต้น ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณล้นเกล้าล้นกระหม่อมฯ ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้มีโอกาสถวายงานด้านต่างๆ มาโดยตลอด ซึ่งนับว่าการดำเนินงานเหล่านี้เป็นอีกส่วนที่สามารถช่วยประเทศชาติให้มีความเข้มแข็งทางการเกษตรสืบไป

๒. วิทยาเขตกำแพงแสน ^[๗]

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เป็นสถาบันการศึกษาที่มุ่งเน้นให้การศึกษาวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ ให้บริการทางวิชาการ รวมทั้งสืบสานและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรแบบยั่งยืน บนพื้นที่กว่า ๗,๘๐๐ ไร่

โดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เริ่มจัดการเรียนการสอนครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๒ จนถึงปัจจุบันได้พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน สร้างเครือข่ายถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรและชุมชนในภูมิภาคตะวันตกมากมาย ปัจจุบันทางวิทยาเขตได้จัดสร้างสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และอาคารการเรียนรู้ ซึ่งจะจัดให้มีนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เชื่อมต่อกิจกรรมด้านวิชาการกับการนันทนาการเป็นศูนย์กลางเผยแพร่พระเกียรติคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้ขจรไกล

๓. วิทยาเขตศรีราชา ^[๘]

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา ได้เริ่มดำเนินการเรียนการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๙ เพื่อเป็นแหล่งให้การศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระดับสูงให้ได้มาตรฐาน เพื่อตอบสนองเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ด้านวิศวกรรมเทคโนโลยี ธุรกิจอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การจัดการการขนส่ง ธุรกิจบริการสาขาต่างๆ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการจัดการด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเสริมสร้างงานวิจัยโครงการพัฒนาวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และการบริการทางวิชาการแก่ชุมชนให้มีความเข้มแข็ง

^[๗] มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ [ข้อมูลออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.ku.ac.th/about/branch_kps.html [๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

^[๘] มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ [ข้อมูลออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.ku.ac.th/about/branch_src.html [๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

วิทยาเขตศรีราชา ได้น้อมนำแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรและเผยแพร่องค์ความรู้ให้กับนิสิต บุคลากร และชุมชน ในรูปของการจัดประชุมวิชาการ สัมมนา ฝึกอบรม และการจัดนิทรรศการต่างๆ เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงกับเกษตรทฤษฎีใหม่ เศรษฐกิจพอเพียงกับการดำเนินชีวิต การศึกษารูปแบบการพัฒนาที่ยั่งยืนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เทคโนโลยีกับการจัดการทรัพยากรน้ำตามแนวพระราชดำริ และโครงการปลูกหญ้าแฝก

๔. วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร ^[๙]

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๙ และได้รับพระราชทานนามจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมตราสัญลักษณ์งานฉลองราชสมบัติครบ ๕๐ ปี เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ มีรูปแบบการบริหารแบบรวมบริการประสานภารกิจ โดยมุ่งการกระจายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาสู่ภูมิภาคของประเทศไทย และพัฒนาให้จังหวัดสกลนครเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษาของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน สนับสนุนและช่วยเหลือทางด้านวิชาการ แก่โครงการตามพระราชดำริ และโครงการศิลปาชีพให้มีความเข้มแข็งมั่นคงและแพร่หลายอย่างยั่งยืน

โครงการจัดตั้งและศูนย์สนับสนุนการเรียนรู้ ^[๑๐]

โครงการจัดตั้งวิทยาเขตสุพรรณบุรี เป็นโครงการที่จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลในการขยายโอกาสระดับอุดมศึกษาไปสู่ภูมิภาค เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคน และดำเนินงานวิจัยการพัฒนาด้านวิชาการ ตลอดจนการเผยแพร่วิทยาการด้านต่างๆ ให้สอดคล้องกับในภูมิภาคและชุมชนนั้นๆ ตลอดจนเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีดังนี้

๑. โครงการจัดตั้งวิทยาเขตสุพรรณบุรี

โครงการจัดตั้งวิทยาเขตสุพรรณบุรี ตั้งอยู่ ณ อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ ๗๖๑ ไร่ ดำเนินการจัดการศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ การบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการท่องเที่ยว โดยเน้นการพัฒนากำลังคนในเขตพื้นที่ภาคตะวันตกและภาคกลางตอนบน

๒. ศูนย์วิทยบริการกระบี่

ศูนย์วิทยบริการกระบี่ ตั้งอยู่ ณ อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ มีพื้นที่ประมาณ ๔๖๒ ไร่ ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ชุมชนในพื้นที่ ตลอดจนประสานความร่วมมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยเน้นการศึกษาต่อยอดตามความต้องการของท้องถิ่น

^[๙] มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ [ข้อมูลออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.ku.ac.th/about/branch_css.html [๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

^[๑๐] มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ [ข้อมูลออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.ku.ac.th/about/branch_project.html [๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

๓. ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกร จังหวัดลพบุรี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีพแก่เกษตรกร จังหวัดลพบุรี ตั้งอยู่ ณ อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี มีพื้นที่ประมาณ ๑,๘๗๖ ไร่ ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพให้แก่เกษตรกร และเป็นสถานที่ฝึกงานของนิสิต

การบริการวิชาการ ^[๑๑]

๑. สำนักงานบริการวิชาการ

สำนักงานบริการวิชาการ เป็นหน่วยงานประสานงานกลางในการให้บริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ในรูปแบบของการสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานต่างๆ ทั้งของมหาวิทยาลัย และหน่วยงานภายนอกมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชน ที่มีการดำเนินภารกิจในด้านการให้บริการวิชาการ ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของหน่วยงาน

๒. ศูนย์วิจัยนวัตกรรมอาหารและบริการที่ปรึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (KU-FIRST)

จัดตั้งขึ้นเพื่อขยายศักยภาพของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในการให้บริการด้านนวัตกรรม และการสร้างองค์ความรู้ให้กับอุตสาหกรรมอาหารของประเทศ รวมทั้งการให้คำปรึกษาทางวิชาการ และเป็น technical arm แก่ภาครัฐและเอกชน

๓. หอข้อมูลและนวัตกรรมเพื่อการถ่ายทอด : ก้าวแรกแห่งทศวรรษที่ ๗

หอข้อมูลและนวัตกรรมเพื่อการถ่ายทอดฯ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จัดตั้งขึ้นตามนโยบายที่จะเผยแพร่ศักยภาพและบารมีทางวิชาการที่สั่งสมมาอย่างต่อเนื่อง ยาวนาน โดยนำองค์ความรู้ตลอดจนนวัตกรรมต่างๆ ที่เป็นผลงานทางวิชาการของบุคลากรและหน่วยงานต่างๆ ของมหาวิทยาลัยในทุกวิทยาเขต ไปถ่ายทอดและเผยแพร่สู่สังคม

[๑๑] มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ [ข้อมูลออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.ku.ac.th/kuservice/> [๕ กุมภาพันธ์

คณะ/สถาบัน ^[๑๒]

๑. วิทยาเขตบางเขน ประกอบด้วย ๑๕ คณะ ๑ วิทยาลัย และ ๒ สถาบันสมทบ

- คณะเกษตร
- คณะเศรษฐศาสตร์
- คณะบริหารธุรกิจ
- คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
- คณะประมง
- คณะสังคมศาสตร์
- คณะมนุษยศาสตร์
- คณะสัตวแพทยศาสตร์
- คณะวนศาสตร์
- คณะอุตสาหกรรมเกษตร
- คณะวิทยาศาสตร์
- คณะเทคนิคการสัตวแพทย์
- คณะวิศวกรรมศาสตร์
- คณะสิ่งแวดล้อม
- คณะศึกษาศาสตร์
- บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันสมทบ ๒ วิทยาลัย คือ

- วิทยาลัยการชลประทาน
- วิทยาลัยพยาบาลราชชนนี นพรัตน์วชิระ

๒. วิทยาเขตกำแพงแสน ประกอบด้วย ๖ คณะ และ ๒ สถาบัน

- คณะเกษตร กำแพงแสน
- คณะวิศวกรรมศาสตร์ กำแพงแสน
- คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา
- คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์
- คณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์
- คณะสัตวแพทยศาสตร์ (เป็นส่วนงานที่ขยายการดำเนินงานจากคณะเดิมที่
วิทยาเขตบางเขน)

สถาบัน ๒ แห่ง คือ

- สถาบันวิจัยและพัฒนา กำแพงแสน
- สถาบันสุวรรณวาลกสิกิจเพื่อการค้นคว้าและพัฒนาปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์สัตว์

---

^[๑๒] มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ [ข้อมูลออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก [http://www.ku.ac.th/web2012/index.php?c=adms&m=linkmenu_th&time=20120627130236&page=%BB%C3%D0%C7%D1%B5%D4%C1%CB%D2%C7%D4%B7%C2%D2%C5%D1%C2%E0%A1%C9%B5%C3%C8%D2%CA%B5%C3%EC&page1=%C7%D4%B7%C2%D2%E0%A2%B5&load="&lang=thai&ip=1&id=30](http://www.ku.ac.th/web2012/index.php?c=adms&m=linkmenu_th&time=20120627130236&page=%BB%C3%D0%C7%D1%B5%D4%C1%CB%D2%C7%D4%B7%C2%D2%C5%D1%C2%E0%A1%C9%B5%C3%C8%D2%CA%B5%C3%EC&page1=%C7%D4%B7%C2%D2%E0%A2%B5&load=) [๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

๓. วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร ประกอบด้วย ๓ คณะ และ ๑ สถาบัน

- คณะทรัพยากรธรรมชาติและอุตสาหกรรมเกษตร
- คณะวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์
- คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ

สถาบัน ๑ แห่ง คือ สถาบันวิจัยและพัฒนา วิทยาเขตเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสกลนคร

๔. วิทยาเขตศรีราชา ประกอบด้วย ๔ คณะ และ ๑ วิทยาลัย

- คณะวิทยาการจัดการ
- คณะวิศวกรรมศาสตร์ ศรีราชา
- คณะวิทยาศาสตร์ ศรีราชา
- คณะเศรษฐศาสตร์ ศรีราชา

วิทยาลัย ๑ แห่ง คือ วิทยาลัยพาณิชยนาวินานาชาติ

การดำเนินการเพื่อปรับเปลี่ยนสถานภาพของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ *

วัน เดือน ปี	กิจกรรม
28 กันยายน 2541	ที่ประชุมคณะบดีให้ความเห็นชอบกำหนดนโยบายและแนวทางในการเตรียมความพร้อมแนวคิดและแนวทางในการเตรียมความพร้อม ในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล
ตุลาคม 2541	จัดทำเอกสารโดยกองแผนงานเรื่องแนวนโยบายและแผนการดำเนินงานของ มก. สู่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล (เล่มสีเขียว) และนำออกเผยแพร่แก่บุคลากรเพื่อประสานความคิดและสร้างความเข้าใจพื้นฐานแก่บุคลากร จำนวน 3,000 เล่ม
27 ตุลาคม 2541	จัดสัมมนาวิชาการครั้งที่ 1 โดยสภาข้าราชการ มก. เรื่อง "มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล บริหารอย่างไรจึงจะไปรอด" โดยเชิญปลัดทบวงมหาวิทยาลัยและผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยมาบรรยาย
7 มกราคม 2542	จัดสัมมนาวิชาการครั้งที่ 2 โดยสภาข้าราชการ มก. เรื่อง " จัดองค์กรอย่างไรให้เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล" โดยเชิญอธิการบดี จากมหาวิทยาลัยนเรศวร และ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มาบรรยาย และแบ่งกลุ่มย่อยสัมมนาเกี่ยวกับแนวคิดในการบริหารงานด้านต่างๆ
17 พฤษภาคม 2542	สภามหาวิทยาลัยฯ อนุมัติให้มหาวิทยาลัยดำเนินการเตรียมความพร้อมไปสู่มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ
4 - 5 มิถุนายน 2542	มหาวิทยาลัยโดยกองแผนงานจัดเสวนาระดับบริหาร เรื่อง "แนวทางการดำเนินงานปรับรูปแบบมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล" และได้นำผลการเสวนามาจัดทำเอกสารเรื่องหลักการและแนวปฏิบัติของ มก. ในการปรับเปลี่ยนเป็น มหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ ปี พ.ศ. 2542 (เล่มสีฟ้า) เผยแพร่แก่บุคลากรเพื่อให้ทราบแผนการดำเนินงาน จำนวน 3,000 เล่ม
15 กรกฎาคม 2542	คณะทำงานฯ ประชาสัมพันธ์เสริมสร้างความเข้าใจและรวบรวมความเห็น เริ่มออกจดหมายเปิดผนึกเรื่อง มก. ในกำกับรัฐฉบับแรก ส่งให้กับบุคลากรทุกคน จนถึงปัจจุบันได้ส่งออกไปแล้วรวม 9 ฉบับ ดังนี้ - ฉบับที่ 1 วันที่ 15 ก.ค. 2542 - ฉบับที่ 2 วันที่ 15 ต.ค. 2542 - ฉบับที่ 3 วันที่ 15 ธ.ค. 2542 - ฉบับที่ 4 วันที่ 15 พ.ค. 2543 - ฉบับที่ 5 วันที่ 15 ก.ค. 2543 - ฉบับที่ 6 วันที่ 15 ก.ย. 2543 - ฉบับที่ 7 วันที่ 15 ธ.ค. 2543 - ฉบับที่ 8 วันที่ 30 มี.ค. 2544 - ฉบับที่ 9 วันที่ 15 พ.ค. 2544
29 กรกฎาคม 2542	มหาวิทยาลัย ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงาน เพื่อการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล รวม 9 คณะ
17 สิงหาคม 2542	ประธานและเลขานุการคณะทำงานทุกคณะประชุมร่วมกันเพื่อซักซ้อมความเข้าใจในการปฏิบัติงาน
ตุลาคม 2542	มหาวิทยาลัยอนุมัติให้ดำเนินโครงการศึกษาทางเลือกของการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหาร มก. ในลักษณะของโครงการศึกษา ค้นคว้าข้อมูล และเสนอทางเลือกในการบริหารงานแต่ละด้าน รวมทั้งการตรวจสอบเสนอด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย
11 พฤศจิกายน 2542	จัดตั้งศูนย์ประสานกิจการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ปร.มก.) เป็นหน่วยงานภายในสำนักงานอธิการบดี ทำหน้าที่ประสานงานกับคณะกรรมการและคณะทำงานที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนรูปแบบ การบริหารมหาวิทยาลัยและประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้อง

* ที่มา : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ข้อมูลออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <https://autonomy.ku.ac.th/index.php/>

วัน เดือน ปี	กิจกรรม
13 มกราคม 2543	โครงการศึกษาทางเลือกของการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารฯ ร่วมสนทนาสัญจรเกี่ยวกับการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ที่สถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร เพื่อให้ทราบความคิดเห็นและความเข้าใจของบุคลากร
14 มกราคม 2543	มหาวิทยาลัยโดยกองวิเทศสัมพันธ์ ร่วมกับสมาคมวิชาชีพไทยในสหรัฐอเมริกาและแคนาดา (ATPAC) จัดการประชุมวิชาการเรื่อง กลยุทธ์การจัดการและการวางแผนเพื่อการปรับเปลี่ยนไปสู่มหาวิทยาลัยในกำกับรัฐบาล แก่กลุ่มผู้บริหารระดับสูงและระดับกลาง
18 มกราคม 2543	โครงการศึกษาทางเลือกของการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารฯ ร่วมสนทนาสัญจรที่คณะเศรษฐศาสตร์และคณะบริหารธุรกิจ
22 มกราคม 2543	มหาวิทยาลัยโดยกองวิเทศสัมพันธ์ ร่วมกับสมาคมวิชาชีพไทยในสหรัฐอเมริกาและแคนาดา (ATPAC) จัดการประชุมวิชาการ เรื่อง แนวคิดการปรับเปลี่ยนมหาวิทยาลัยไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ แก่ผู้บริหารระดับสูงและระดับกลาง
23 มกราคม 2543	มหาวิทยาลัยโดยศูนย์ ปร.มก. และกองแผนงานจัดสัมมนาระดมสมอง ครั้งที่ 1 เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในรูปแบบมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล ผู้เข้าร่วมประกอบด้วย ผู้แทนคณะทำงาน (ผู้ทรงคุณวุฒิ) ประธานคณะทำงาน และเลขานุการ คณะทำงาน ทุกคณะ
14 กุมภาพันธ์ 2543	โครงการศึกษาทางเลือกของการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารฯ ร่วมสนทนาสัญจรที่คณะสัตวแพทยศาสตร์
17 กุมภาพันธ์ 2543	โครงการศึกษาทางเลือกของการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารฯ ร่วมสนทนาสัญจรที่คณะสังคมศาสตร์
24 กุมภาพันธ์ 2543	โครงการศึกษาทางเลือกของการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารฯ ร่วมสนทนาสัญจรที่คณะอุตสาหกรรม-เกษตร
29 กุมภาพันธ์ 2543	โครงการศึกษาทางเลือกของการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารฯ ร่วมสนทนาสัญจรที่คณะวิทยาศาสตร์และคณะมนุษยศาสตร์
20 - 21 มีนาคม 2543	มหาวิทยาลัยโดยกองวิเทศสัมพันธ์ ร่วมกับสมาคมวิชาชีพไทยในสหรัฐอเมริกาและแคนาดา (ATPAC) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 1 เรื่อง Workshop on Strategic Needs to Transform University to be Autonomous แก่ผู้บริหารระดับหัวหน้าภาควิชาขึ้นไป
22 มีนาคม 2543	โครงการศึกษาทางเลือกของการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารฯ ร่วมสนทนาสัญจรที่วิทยาเขตกำแพงแสน
27 มีนาคม 2543	โครงการศึกษาทางเลือกของการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารฯ ร่วมสนทนาสัญจรที่คณะวิศวกรรมศาสตร์
21 เมษายน 2543	มหาวิทยาลัยโดยกองวิเทศสัมพันธ์ ร่วมกับสมาคมวิชาชีพไทยในสหรัฐอเมริกาและแคนาดา (ATPAC) จัดการบรรยายพิเศษ เรื่อง Strategic Planning: income generation, Fund raising, public relations and marketing แก่ผู้บริหารระดับหัวหน้าภาควิชาขึ้นไป
25 พฤษภาคม 2543	ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยทั่วประเทศ (ปอมท.) ร่วมกับสภาข้าราชการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จัดประชุมวิชาการ เรื่อง การบริหารจัดการที่ดีในมุมมองของประชาคม มหาวิทยาลัย โดยเสนอผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบใหม่ของการบริหารจัดการที่ดีในมหาวิทยาลัย เฉพาะในส่วนของการสำรวจความคิดเห็นจากประชาคมมหาวิทยาลัยของรัฐ
28 พฤษภาคม 2543	มหาวิทยาลัย โดยศูนย์ ปร.มก. และกองแผนงานจัดสัมมนาระดมสมอง ครั้งที่ 2 เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในกำกับรัฐ ผู้เข้าร่วมประกอบด้วย ผู้บริหารระดับหัวหน้าภาควิชาขึ้นไป
12 มิถุนายน 2543 25 มิถุนายน 2543 18 สิงหาคม 2543	ประธานคณะทำงานทุกคณะประชุมพิจารณาผลงานที่ผ่านมาทั้งหมดเพื่อกำหนดกรอบแนวทางของแผนพัฒนามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในกำกับรัฐ
21 - 22 มิถุนายน 2543	มหาวิทยาลัยโดยกองวิเทศสัมพันธ์ ร่วมกับสมาคมวิชาชีพไทยในสหรัฐอเมริกาและแคนาดา (ATPAC) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล ครั้งที่ 2 แก่ผู้บริหารระดับหัวหน้าภาควิชาขึ้นไป

วัน เดือน ปี	กิจกรรม																		
9 กันยายน 2543	สภาข้าราชการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จัดพิมพ์เผยแพร่เอกสารผลการศึกษาเรื่องรูปแบบมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาลในมุมมองของสภาข้าราชการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวน 4,000 ฉบับ																		
27 กุมภาพันธ์ – 6 มีนาคม 2544	ประธานคณะกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการทุกคณะ ประชุมพิจารณาประเด็นนำรู้เกี่ยวกับการบริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในกำกับของรัฐ เพื่อจัดทำเอกสารเผยแพร่แก่บุคลากรมหาวิทยาลัย																		
19 มีนาคม 2544	สภามหาวิทยาลัยรับทราบรายงานความก้าวหน้าการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐบาล																		
21 มีนาคม 2544	ประชุมประธานคณะกรรมการและผู้บริหารมหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบร่างสารแนะนำรู้เกี่ยวกับการบริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในกำกับรัฐ เพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่แก่บุคลากรทุกคน																		
22 มีนาคม 2544	กองวิเทศสัมพันธ์ จัดการบรรยายพิเศษเรื่อง "Strategic Planning at Ball State" และ "Autonomous University and the Government Funding" แก่ผู้บริหารผู้สนใจ																		
เมษายน - พฤษภาคม 2544	มหาวิทยาลัยจัดประชุมชี้แจงหลักการของ มก. ในกำกับรัฐ เพื่อเตรียมการประชุมพิจารณา																		
5 พฤษภาคม 2544	ศูนย์ ปร.มก. เผยแพร่เอกสาร "สารแนะนำรู้เกี่ยวกับการบริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในกำกับรัฐ" จำนวน 9,500 เล่ม																		
25 พฤษภาคม 2544	สภาข้าราชการ มก. จัดประชุมสัมมนาวิชาการเรื่อง "นโยบายที่บุคลากรต้องรู้เมื่อ มก. เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ"																		
20 มิถุนายน 2545	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำประชาพิจารณ์ ประกอบด้วย <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 60%;">1. นายปราโมทย์ ไม้กลัด</td> <td style="width: 40%;">ประธานกรรมการ</td> </tr> <tr> <td>2. รองศาสตราจารย์บุญสม สุชีรัตน์</td> <td>กรรมการ</td> </tr> <tr> <td>3. รองศาสตราจารย์ศรีอรุณ เวทยานนท์</td> <td>กรรมการ</td> </tr> <tr> <td>4. ศาสตราจารย์พีระศักดิ์ ศรีนิเวศน์</td> <td>กรรมการ</td> </tr> <tr> <td>5. รองศาสตราจารย์วรวิทย์ ฤกษ์อำนวยโชค</td> <td>กรรมการ</td> </tr> <tr> <td>6. รองศาสตราจารย์สาโรจน์ แผงยัง</td> <td>กรรมการ</td> </tr> <tr> <td>7. ประธานสภาข้าราชการ</td> <td>กรรมการ</td> </tr> <tr> <td>8. รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร</td> <td>กรรมการ</td> </tr> <tr> <td>9. ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์</td> <td>กรรมการและเลขานุการ</td> </tr> </table>	1. นายปราโมทย์ ไม้กลัด	ประธานกรรมการ	2. รองศาสตราจารย์บุญสม สุชีรัตน์	กรรมการ	3. รองศาสตราจารย์ศรีอรุณ เวทยานนท์	กรรมการ	4. ศาสตราจารย์พีระศักดิ์ ศรีนิเวศน์	กรรมการ	5. รองศาสตราจารย์วรวิทย์ ฤกษ์อำนวยโชค	กรรมการ	6. รองศาสตราจารย์สาโรจน์ แผงยัง	กรรมการ	7. ประธานสภาข้าราชการ	กรรมการ	8. รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร	กรรมการ	9. ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์	กรรมการและเลขานุการ
1. นายปราโมทย์ ไม้กลัด	ประธานกรรมการ																		
2. รองศาสตราจารย์บุญสม สุชีรัตน์	กรรมการ																		
3. รองศาสตราจารย์ศรีอรุณ เวทยานนท์	กรรมการ																		
4. ศาสตราจารย์พีระศักดิ์ ศรีนิเวศน์	กรรมการ																		
5. รองศาสตราจารย์วรวิทย์ ฤกษ์อำนวยโชค	กรรมการ																		
6. รองศาสตราจารย์สาโรจน์ แผงยัง	กรรมการ																		
7. ประธานสภาข้าราชการ	กรรมการ																		
8. รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร	กรรมการ																		
9. ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์	กรรมการและเลขานุการ																		
มีนาคม - สิงหาคม 2545	คณะกรรมการทุกชุดจัดทำรายละเอียดในการปรับปรุง/แก้ไข/ยกเลิก/เพิ่มเติม ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และจัดทำแผนดำเนินการระยะยาว (แผน 5 ปี) และแผนปฏิบัติการประจำปี																		
14 สิงหาคม 2545	คณะกรรมการฯ จัดทำประชาพิจารณ์ ครั้งที่ 1/2545																		
21 สิงหาคม 2545	แต่งตั้งคณะกรรมการร่าง พ.ร.บ.																		
10,17,24,28 กันยายน 2545	คณะกรรมการร่างพระราชบัญญัติฯ และพิจารณาแก้ไขร่าง พ.ร.บ. รวม 4 ครั้ง																		
14 ตุลาคม 2545	นำร่าง พ.ร.บ. ในกำกับของรัฐ ซึ่งผ่านการจัดทำประชาพิจารณ์ เสนอที่ประชุมคณะบดี																		
21 ตุลาคม 2545	สภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติร่าง พ.ร.บ. ในกำกับของรัฐ ซึ่งผ่านการจัดทำประชาพิจารณ์																		
28 ตุลาคม 2545	มหาวิทยาลัยเสนอร่าง พ.ร.บ. ให้ทบวงมหาวิทยาลัยตรวจสอบ																		
20 ธันวาคม 2545	ทบวงมหาวิทยาลัยเสนอร่าง พ.ร.บ. ให้สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี																		
6 มกราคม 2546	สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เสนอให้กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม สำนักงาน ก.พ. สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ พิจารณาความเห็น																		
19 สิงหาคม 2546	คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการ และมีมติให้กำหนดหลักการกลางเพื่อบัญญัติในร่าง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐทุกฉบับ																		
30 กันยายน 2546	คณะกรรมการการอุดมศึกษามีหนังสือแจ้งมติคณะรัฐมนตรี																		

วัน เดือน ปี	กิจกรรม
26 ธันวาคม 2546	มหาวิทยาลัยสงฆ์แทนเข้าชี้แจงต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อปรับปรุงแก้ไขร่าง พ.ร.บ. ให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี
มกราคม - กุมภาพันธ์ 2547	คณะทำงานพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ปรับปรุงแก้ไขร่าง พ.ร.บ.
มีนาคม 2547	คณะทำงานพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ส่งร่าง พ.ร.บ. ให้มหาวิทยาลัยพิจารณา
2547	เสนอที่ประชุมคณะบดีพิจารณา ร่าง พ.ร.บ. ของสำนักคณะกรรมการกฤษฎีกา
เมษายน - พฤษภาคม 2547	คณะ / สำนัก / สถาบัน ประชุมรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากร
มิถุนายน 2547	มหาวิทยาลัยสงฆ์ร่าง พ.ร.บ. ให้คณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อยืนยัน โดยชี้แจงเหตุผลประกอบเป็นรายมาตรา
มิถุนายน - กันยายน 2547	คณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอความเห็นให้คณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณา
5 ตุลาคม 2547	คณะรัฐมนตรีส่งเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ฉบับที่ผ่านการพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร
11 ตุลาคม 2547	แจ้งที่ประชุมคณะบดีทราบความคืบหน้าร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ที่ประชุมคณะบดี ในการประชุมครั้งที่ 17/2547 (11 ตุลาคม 2547) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา แจ้งว่าได้เสนอร่าง พ.ร.บ. มก. ไปยังสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว
	คณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมฝ่ายค้าน มีหนังสือถึงมหาวิทยาลัย ขอข้อมูลร่าง พ.ร.บ.
12 พฤศจิกายน 2547	มหาวิทยาลัยไปให้ข้อมูลคณะกรรมการประสานงานพรรคร่วมฝ่ายค้าน
17 พฤศจิกายน 2547	ผ่านวาระแรกสภาผู้แทนราษฎร และตั้งคณะกรรมการวิสามัญ
24 พฤศจิกายน 2547	ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ ครั้งที่ 1
30 พฤศจิกายน 2547	ประชุมกรรมาธิการวิสามัญ ครั้งที่ 2
3 ธันวาคม 2547	ประชุมอนุกรรมาธิการ
13 ธันวาคม 2547	แจ้งที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยทราบความคืบหน้าร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ สภามหาวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ 12/2547 (13 ธันวาคม 2547) หัวหน้าสำนักงานอธิการบดี รายงานว่าสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่าง พ.ร.บ. มก. เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2547 และรับหลักการในวาระที่ 1 แล้ว
22 ธันวาคม 2547	ประชุมกรรมาธิการวิสามัญ ครั้งที่ 3 เสร็จการพิจารณาของกรรมาธิการในวาระที่ 1
9 มีนาคม 2548	มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกรัฐมนตรี และตั้งรัฐบาลใหม่
21 เมษายน 2548	ให้ยืนยัน ร่าง พ.ร.บ. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา แจ้งว่าได้นำเรียนเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อแจ้งยืนยันร่าง พ.ร.บ. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. .... เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีในวันที่ 19 เมษายน 2548 ต่อไปแล้ว
27 เมษายน 2548	สภาผู้แทนราษฎรรับหลักการวาระที่ 1 และแต่งตั้งกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาแปรญัตติ
25 พฤษภาคม - 24 สิงหาคม 2548	คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาเรียงมาตรา และประเด็นที่กรรมาธิการมอบหมาย
4 พฤษภาคม - 30 พฤศจิกายน 2548	กรรมาธิการวิสามัญพิจารณาแปรญัตติครบทุกมาตรา และมอบเจ้าหน้าที่รัฐสภา ผู้แทนกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และผู้แทนมหาวิทยาลัย ตรวจสอบเพื่อพิจารณาในวาระที่ 2
24 กุมภาพันธ์ 2549	ยุบสภาผู้แทนราษฎร มีผลทำให้ร่าง พ.ร.บ. เป็นอันตกไป จะเริ่มได้เมื่อมีสภาผู้แทนราษฎรใหม่
27 พฤศจิกายน 2549	สภามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบร่าง พ.ร.บ. ฉบับที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

วัน เดือน ปี	กิจกรรม
30 พฤศจิกายน 2549	แจ้งยืนยันการเสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐไปยังเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา
4 มกราคม 2550	มหาวิทยาลัยได้ชี้แจงทำความเข้าใจกับนิสิต ครั้งที่ 1
8 มกราคม 2550	รัฐบาลกำหนดนโยบายแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ 5 ข้อ
10 มกราคม 2550	มหาวิทยาลัยได้ชี้แจงทำความเข้าใจกับนิสิต ครั้งที่ 2 ในการเสวนา เรื่อง “การออกนอกระบบของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์” จัดโดยสภาผู้แทนนิสิต องค์การนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
16 กรกฎาคม 2551	มหาวิทยาลัยมีคำสั่งที่ 2718/2551 ลงวันที่ 16 กรกฎาคม 2551 แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างประกาศและข้อบังคับ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยคณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่ 1. จัดทำร่างประกาศ และข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อนำเสนอสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์พิจารณาต่อไป 2. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการใดๆ อันอยู่ในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามคำสั่งนี้
12 กันยายน 2551	ที่ประชุมคณะกรรมการการจัดทำร่างประกาศ และข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามคำสั่งมก.ที่ 2718/2551 ลงวันที่ 16 กรกฎาคม 2551 ในการประชุมครั้งที่ 1/2551 เมื่อวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2551 ได้พิจารณาแนวทางในการจัดทำร่างประกาศ และข้อบังคับประกอบร่างพระราชบัญญัติฯ และมีมติให้กำหนดขั้นตอนและแนวทางในการดำเนินการจัดทำร่างประกาศ และข้อบังคับประกอบร่างพระราชบัญญัติฯ เสนออธิการบดีนำเสนอที่ประชุมคณบดีพิจารณา
6 ตุลาคม 2551	ที่ประชุมคณบดี ในการประชุมครั้งที่ 14/2551 ลงวันที่ 6 ตุลาคม 2551 รับทราบแนวทางในการดำเนินการจัดทำร่างประกาศ และข้อบังคับประกอบร่างพระราชบัญญัติฯ และมอบผู้อำนวยการสำนักงานกฎหมายประสานกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และมอบผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ประสานกองการเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยต่างๆ เพื่อประสานข้อมูลและข้อคิดเห็น และขอความร่วมมือจากทุกหน่วยงานนำแจ้งในที่ประชุมคณะกรรมการประจำหน่วยงาน กรณีที่มีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะใด ขอให้รวบรวมเสนอมายังรองอธิการบดีฝ่ายอำนวยการเพื่อนำเสนอมหาวิทยาลัยพิจารณาต่อไป

สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ

ความเป็นมา ^[๑]

“สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ” หรือ “มหาวิทยาลัยนอกระบบ” คือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีการบริหารจัดการอิสระแยกจากระบบราชการ (autonomous university) แต่ยังคงได้รับเงินอุดหนุนทั่วไป (block grant) ที่รัฐจัดสรรให้เป็นรายปีโดยตรง เพื่อใช้จ่ายตามความจำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย และเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา

แนวความคิดที่จะนำมหาวิทยาลัยออกนอกระบบนั้น มีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งผู้บริหารและคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยได้ยื่นหลักการต่อจอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ซึ่งไม่ได้รับความเห็นชอบ เพียงแต่ให้มีการจัดตั้ง “ทบวงมหาวิทยาลัย” ขึ้น เพื่อดูแลมหาวิทยาลัยต่างๆ แทน “สำนักนายกรัฐมนตรี” ดังนั้น ในยุคนั้นมหาวิทยาลัยต่างๆ จึงได้ย้ายสังกัดจากเดิมที่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีไปสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย แต่อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยก็ยังคงอยู่ภายใต้กฎหมายระเบียบของระบบราชการเช่นเดิม ซึ่งทำให้ขาดความคล่องตัวในการดำเนินงาน จึงได้มีความพยายามที่จะนำมหาวิทยาลัยออกนอกระบบราชการเรื่อยมา

และในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ นโยบายการออกนอกระบบก็ได้เป็นข้อตกลงหนึ่งที่ถูกพันกับสัญญาการกู้ยืมเงินกับ IMF โดยมีมุ่งหมายของรัฐบาลเพื่อลดงบประมาณในส่วนราชการที่สามารถเลี้ยงตนเองและบริหารงบประมาณเองได้ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๒ เริ่มมีการเสนอให้มหาวิทยาลัยที่ตั้งขึ้นใหม่ “ออกนอกระบบราชการ” และมีการหยุดรับข้าราชการพลเรือนเข้ามาในมหาวิทยาลัยของรัฐเดิมทั้งหมด แต่ให้มีตำแหน่งที่บรรจุเข้ามาใหม่ เรียกว่า “พนักงานมหาวิทยาลัย” ซึ่งมีกรอบเงินเดือนและสวัสดิการแตกต่างจากข้าราชการพลเรือนเดิม และหากผู้ที่เกษียณราชการไป ให้ตำแหน่งและเงินเดือนนั้นเปลี่ยนเป็นตำแหน่งพนักงานมหาวิทยาลัยในตำแหน่งเริ่มบรรจุใหม่เท่านั้น

รายชื่อสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ

ปัจจุบัน “สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ” หรือ “มหาวิทยาลัยนอกระบบ” มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๖ แห่ง โดยเป็นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐหรือออกนอกระบบ โดยการแปรสภาพด้วยผลของกฎหมาย จำนวน ๑๐ แห่ง และเป็นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐหรือออกนอกระบบ ตั้งแต่แรกเริ่มก่อตั้งมหาวิทยาลัย/สถาบัน จำนวน ๖ แห่ง (ดูรายละเอียดในตารางสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ)

^[๑] วิกิพีเดีย, สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐบาล [ข้อมูลออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/> [๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ (เรียงตามลำดับวันที่ออกนอกระบบ) ^[๒]

ลำดับที่	มหาวิทยาลัย/สถาบัน	วันที่ออกนอกระบบ *	หมายเหตุ
๑.	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	๒๙ กรกฎาคม ๒๕๓๓	ออกนอกระบบ ตั้งแต่แรกเริ่มก่อตั้ง
๒.	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	๗ เมษายน ๒๕๓๕	ออกนอกระบบ ตั้งแต่แรกเริ่มก่อตั้ง
๓.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	๑ ตุลาคม ๒๕๔๐	
๔.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	๑ ตุลาคม ๒๕๔๐	
๕.	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	๖ มีนาคม ๒๕๔๑	
๖.	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	๒๕ กันยายน ๒๕๔๑	ออกนอกระบบ ตั้งแต่แรกเริ่มก่อตั้ง
๗.	มหาวิทยาลัยมหิดล	๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๐	
๘.	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ	๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๐	
๙.	มหาวิทยาลัยบูรพา	๙ มกราคม ๒๕๕๑	
๑๐.	มหาวิทยาลัยทักษิณ	๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑	
๑๑.	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑	
๑๒.	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	๖ มีนาคม ๒๕๕๑	
๑๓.	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ ทหารลาดกระบัง	๗ มีนาคม ๒๕๕๑	
๑๔.	มหาวิทยาลัยพะเยา	๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓	ออกนอกระบบ ตั้งแต่แรกเริ่มก่อตั้ง
๑๕.	มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร (ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสภา ผู้แทนราษฎรเพื่อเปลี่ยนชื่อใหม่ เป็น มหาวิทยาลัยนวมินทราชิราช)	๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๓	ออกนอกระบบ ตั้งแต่แรกเริ่มก่อตั้ง
๑๖.	สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา	๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๕	ออกนอกระบบ ตั้งแต่แรกเริ่มก่อตั้ง

[๒] วิกิพีเดีย, เรื่องเดียวกัน.

หลักการและสาระสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ^[๓]

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๓๖ บัญญัติให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษา ระดับปริญญาเป็นนิติบุคคลและอาจจัดเป็นส่วนราชการหรือหน่วยงานในกำกับของรัฐ ... โดยนัยดังกล่าวเพื่อให้มหาวิทยาลัยมีการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล มีความคล่องตัวในการดำเนินงานควบคู่กับความรับผิดชอบต่อที่จะดำเนินการกิจอย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ มีความเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาล โดยรัฐสามารถกำกับ ดูแล และตรวจสอบได้โดยกลไกของรัฐ ซึ่งหลักการและสาระสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ * มีดังนี้

๑. สถานภาพของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ

- ๑.๑ มีสถานภาพเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ
- ๑.๒ เป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
- ๑.๓ เป็นหน่วยงานของรัฐที่ยังคงได้รับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณอย่างเพียงพอ ที่จำเป็นต่อการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ได้

๒. ความเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาล

๒.๑ การดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ทั้งการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ต้องเป็นไปอย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของสังคม เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลและแผนการพัฒนาประเทศ

๒.๒ การผลิตบัณฑิตควรให้โอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ จัดการศึกษาหลากหลายรูปแบบ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งมีความคล่องตัวและยืดหยุ่นในการปรับตัวไปตามสถานการณ์

๒.๓ ให้มีกลไกการจัดสรรงบประมาณ หรือกลไกการกำกับดูแล โดยองค์กรที่รัฐจัดตั้งขึ้นเพื่อความเชื่อมโยงกับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

๓. ความคล่องตัวของมหาวิทยาลัย

ให้การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยมีความคล่องตัว โดยกลไกของสภามหาวิทยาลัยซึ่งเป็นที่ปรึกษาที่รับผิดชอบควบคุม ดูแล การดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล โดยสภามหาวิทยาลัยจะสามารถกำหนดระเบียบข้อบังคับในการบริหารจัดการในเรื่องต่างๆ ได้เอง ภายใต้กรอบแห่งพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง การบริหารจัดการจะสิ้นสุดที่สภามหาวิทยาลัยเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นเรื่องที่จะเสนอคณะรัฐมนตรี ที่จะต้องเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้ความเห็นชอบ และนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

[๓] มหาวิทยาลัยมหิดล, หลักการและสาระสำคัญของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ [ข้อมูลออนไลน์]

เข้าถึงได้จาก <http://www.mahidol.ac.th/muthai/autonomy/mean.htm> [๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖].

* สถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐในที่นี้ หมายถึง สถาบันอุดมศึกษา ที่เรียกชื่อว่า “มหาวิทยาลัย” และ “สถาบัน”

๔. สภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัย

๔.๑ องค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วย จำนวนกรรมการสภามหาวิทยาลัยที่มาจากบุคคลภายนอกมากกว่าบุคคลภายในมหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยจากบุคคลภายนอกนั้น ประกอบด้วยผู้แทนหรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการสรรหาคัดเลือกจากรายชื่อที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอ จำนวน ๑ คน และผู้แทนจากภาคเอกชน ชุมชนหรือสังคมตามความเหมาะสม และภูมิหลังของแต่ละมหาวิทยาลัย

๔.๒ อธิการบดีในฐานะผู้บริหารสูงสุด มีหน้าที่ดำเนินการบริหารมหาวิทยาลัยภายใต้นโยบายที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด และให้สภามหาวิทยาลัยมีหน้าที่กำกับดูแลอธิการบดีโดยตรง โดยมีกระบวนการกำกับดูแลที่โปร่งใสชัดเจน

การได้มาซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย และอธิการบดี ต้องเป็นกระบวนการที่โปร่งใส ไม่ใช่การเลือกตั้ง แต่ให้ใช้วิธีการสรรหาตามข้อบังคับของสภามหาวิทยาลัย โดยมีคณะกรรมการสรรหาซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง และมีผู้แทนจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาร่วมด้วย

๕. การบริหารจัดการทั่วไป

ให้มหาวิทยาลัยใช้หลักบริหารจัดการที่ดี (Good Governance) โดยอาจออกข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์ว่าด้วยการบริหารจัดการที่ดี เพื่อเป็นแนวทางในการออกระเบียบข้อบังคับ และแนวทางในการดำเนินกิจกรรมทั่วไปของมหาวิทยาลัย

๖. การบริหารงานบุคคล

๖.๑ บุคลากรของมหาวิทยาลัย ที่ได้รับการบรรจุภายหลังจากพระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับ จะมีสถานภาพเป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” โดยอาจเรียกชื่อว่า “ข้าราชการมหาวิทยาลัย...” หรือ “พนักงานมหาวิทยาลัย...” หรือชื่ออื่นๆ ซึ่งจะได้รับสิทธิและสวัสดิการต่างๆ ไม่น้อยกว่าข้าราชการ การได้รับเงินเดือนและผลประโยชน์ตอบแทนเป็นไปตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด ให้สอดคล้องกับศักยภาพ และผลิตภาพทางวิชาการที่เกิดขึ้น

๖.๒ ข้าราชการและลูกจ้างประจำเดิมของมหาวิทยาลัย สามารถเลือกสถานภาพ โดยขอเข้าสู่บุคลากรระบบใหม่ได้ตามความสมัครใจ ในส่วนของข้าราชการนั้น เมื่อเปลี่ยนแปลงสถานภาพแล้ว ให้คงสิทธิการเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และสิทธิประโยชน์อื่นตามที่รัฐกำหนด

๖.๓ ระบบบริหารงานบุคคลให้ตราเป็นข้อบังคับ โดยให้มีองค์การบริหารบุคคลที่บุคลากรมีส่วนร่วม ยึดหลักการบริหารในระบบคุณธรรม (Merit System) มีระบบการประเมินผลการทำงานของบุคลากรที่โปร่งใส เป็นระบบให้คุณสำหรับผู้ทำดีมีคุณประโยชน์ที่ชัดเจน ขณะเดียวกันต้องจัดให้มีกลไกให้ความเป็นธรรมต่างๆ ได้แก่ ระบบการอุทธรณ์ ร้องทุกข์ ที่ขึ้นตรงต่อสภามหาวิทยาลัย

๗. งบประมาณและทรัพย์สิน

๗.๑ รัฐบาลจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่มหาวิทยาลัย เพื่อดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล และเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา เงินอุดหนุนดังกล่าวถือเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย กรณีรายได้ไม่พอกับรายจ่ายในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยไม่สามารถหาเงินสนับสนุนจากแหล่งอื่นได้ รัฐพึงจัดสรรงบประมาณให้แก่มหาวิทยาลัยเท่าที่จำเป็น

๗.๒ รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง ตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีงบประมาณ โดยอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของสภามหาวิทยาลัย

๗.๓ มหาวิทยาลัยถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินและทรัพย์สินได้ ทรัพย์สินที่ได้มาโดยมีผู้ยกให้หรือได้มาโดยการซื้อจากเงินรายได้ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมีอำนาจปกครองดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาประโยชน์จากรายได้ที่ราชพัสดุได้ รายได้จากดำเนินงาน ถือเป็นรายได้ของมหาวิทยาลัย

๗.๔ มหาวิทยาลัยต้องมีระบบบริหารการเงิน และระบบบัญชีที่มีประสิทธิภาพโดยไม่ขัดแย้งกับมาตรฐานและนโยบายการบัญชีที่รัฐกำหนด การใช้จ่ายเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย จะต้องกำหนดเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยการอนุมัติของสภามหาวิทยาลัย

๗.๕ ให้มีกลไกตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของมหาวิทยาลัยทั้งที่เป็นกลไกภายในมหาวิทยาลัย และภายนอกโดยสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้ที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเห็นชอบ และมีกลไกผู้ตรวจสอบภายในขึ้นตรงต่อสภามหาวิทยาลัย

๘. การใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ให้สภามหาวิทยาลัยมีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างส่วนงานภายในมหาวิทยาลัย และระหว่างสถาบันการศึกษาอื่นๆ ตลอดจนชุมชน สถานประกอบการ หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

๙. การบริหารงานวิชาการ

๙.๑ การบริหารวิชาการของมหาวิทยาลัย ให้เป็นไปตามหลักเสรีภาพทางวิชาการ โดยให้การดำเนินการเสรีเต็มที่สภามหาวิทยาลัยมากที่สุด ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานทางวิชาการที่รัฐกำหนด

๙.๒ ให้สภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัย มีหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการทำวิจัย และนำผลงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และประเทศชาติ

๑๐. การกำกับ ตรวจสอบ

๑๐.๑ การกำกับ ตรวจสอบโดยกลไกภายในมหาวิทยาลัย

สภามหาวิทยาลัยต้องวางระเบียบ และกลไก เพื่อควบคุม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย โดยให้ประชาคมในมหาวิทยาลัย มีส่วนร่วมในการตรวจสอบด้วย

๑๐.๒ การกำกับ ตรวจสอบจากหน่วยงานภายนอก

(๑) โดยระบบการกำกับของรัฐ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานงบประมาณ สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เป็นต้น

(๒) การกำกับด้วยกลไกงบประมาณ โดยพิจารณาเป้าหมายและผลการปฏิบัติงานเป็นเกณฑ์ในการจัดสรร เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณเป็นกลไกผลักดันให้การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเป็นไปตามนโยบาย และแผนของรัฐ

(๓) การกำกับด้านนโยบายของรัฐ

(๔) การกำกับด้วยระบบการรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพ โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

๑๐.๓ รัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่กำกับดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับมหาวิทยาลัย ในกรณีที่การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยขัดต่อความสงบเรียบร้อย ศีลธรรมอันดีหรือมีความขัดแย้งเกิดขึ้นภายในมหาวิทยาลัย หากปล่อยทิ้งไว้จะเกิดความเสียหายต่อสังคมและประเทศชาติโดยรวม ให้รัฐมนตรีกำกับ ดูแล นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ

จุดแข็งและจุดอ่อนในการปรับเปลี่ยนสถานภาพเป็นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ^[๔]

๑. จุดแข็ง

(๑) มีความเป็นอิสระในการดำเนินงานภายในขอบเขตหนึ่ง การดำเนินงานทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้น ต้องอาศัยความเป็นอิสระและการมีเสรีภาพทางวิชาการอย่างมาก เพื่อที่จะได้ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ และถ่ายทอดความรู้นั้นให้เกิดประโยชน์แก่สังคม อย่างไรก็ตาม ความเป็นอิสระนั้นได้กำหนดให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ เพื่อป้องกันมิให้มหาวิทยาลัยใช้ประโยชน์จากความเป็นอิสระจนเกินขอบเขต

(๒) มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งสามารถกำหนดเป้าหมาย ทิศทาง พร้อมทั้งกำหนดวิธีการปฏิบัติที่จะทำให้เกิดความคล่องตัวเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างทันท่วงที

(๓) มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งสามารถพัฒนาระบบบริหารงานด้านต่างๆ ให้เหมาะสมกับลักษณะงานและธรรมชาติของมหาวิทยาลัยได้เอง ดังนี้

๑) การจัดโครงสร้างองค์กร มหาวิทยาลัยสามารถกำหนดรูปแบบขององค์กรและหน่วยงานต่างๆ ในมหาวิทยาลัย และมีอำนาจจัดตั้งและกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่างๆ เหล่านั้น

๒) การบริหารงานบุคคล มหาวิทยาลัยสามารถกำหนดและดำเนินการสรรหา บรรจุ แต่งตั้ง รวมทั้งการกำหนดอัตราเงินเดือนและค่าตอบแทน ฯลฯ ซึ่งทำให้คล่องตัวและสามารถเลือกสรรผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดได้

[๔] สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, ความเป็นมาของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ : อดีตถึงปัจจุบัน

๓) การบริหารงานวิชาการ มหาวิทยาลัยมีอำนาจในการเปิดหลักสูตรสาขาวิชาต่างๆ กำหนดเนื้อหาสาระของหลักสูตร วิธีการเรียนการสอน คุณสมบัติของผู้สอน ฯลฯ ที่สอดคล้องกับนโยบาย และมาตรฐานวิชาการของหน่วยงานกลาง เช่น มาตรฐานหลักสูตร การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นต้น

๔) การบริหารการเงิน มหาวิทยาลัยสามารถกำหนดระเบียบ กฎเกณฑ์ต่างๆ ที่มีความคล่องตัว ยืดหยุ่น เพื่อให้เหมาะสมกับงานมหาวิทยาลัยและวิทยาการที่ปรับเปลี่ยนใหม่ นอกจากนี้ การกำหนดให้รัฐจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไป ย่อมทำให้มหาวิทยาลัยมีความคล่องตัว ในการบริหารงบประมาณให้เหมาะสมกับภารกิจของมหาวิทยาลัยในแต่ละด้านตามนโยบายและแผนงาน ของมหาวิทยาลัยได้ดีกว่าการจัดสรรงบประมาณตามวิธีการที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

(๔) การกำหนดให้การดำเนินงานสิ้นสุดที่มหาวิทยาลัย โดยสภามหาวิทยาลัยเป็นองค์กรปกครองสูงสุดนั้น ทำให้ขั้นตอนในการดำเนินงานน้อยลง ส่งผลให้ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายซึ่งสอดคล้อง กับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

(๕) มหาวิทยาลัยกับรัฐบาลยังมีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากมหาวิทยาลัยยังรับเงินอุดหนุนจากรัฐ แต่ความสัมพันธ์จะเป็นไปในลักษณะการกำกับดูแลมากกว่าการบังคับบัญชา

(๖) การปรับเปลี่ยนมหาวิทยาลัยที่เป็นส่วนราชการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จะทำให้ การบริหารจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพ เพราะกระจายอำนาจการบริหารให้แก่สถานศึกษา ทำให้การบริหารจัดการมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพขึ้น

๒. จุดอ่อน

(๑) มหาวิทยาลัยอยู่ในระบบราชการมานาน อาจมีผลทำให้บุคลากรของมหาวิทยาลัยจำนวน ไม่น้อย มีจิตใจผูกติดอยู่กับระบบราชการ (Bureaucratic Mentality) คือ มีความคิดที่ยึดติดกับกฎระเบียบ จนกระทั่งคิดว่ากฎระเบียบสำคัญกว่าจุดมุ่งหมาย และหากบุคคลเหล่านี้ไม่สามารถปรับเปลี่ยนความคิด และพฤติกรรมได้ อาจส่งผลกระทบต่อมหาวิทยาลัยที่ต้องการดำเนินงานในลักษณะที่ไม่ยึดติดกับระบบ ราชการ

(๒) การปรับเปลี่ยนมหาวิทยาลัยที่เป็นส่วนราชการไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ซึ่งบุคลากรก็ต้องเปลี่ยนไปเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย อาจทำให้เกิดความรู้สึกไม่มั่นคงในอาชีพ เมื่อเปรียบเทียบกับระบบราชการ ซึ่งเป็นระบบที่ให้ความมั่นคงมากกว่า

(๓) การให้มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งกำหนดกฎเกณฑ์ หรือระเบียบในเรื่องต่างๆ เอง ถ้ามีความแตกต่างกันมาก อาจทำให้เกิดการแข่งขันสูง หรือเกิดการไหลจากมหาวิทยาลัยหนึ่งไปสู่มหาวิทยาลัยหนึ่ง

(๔) การกำหนดให้การดำเนินงานทุกอย่างสิ้นสุดที่มหาวิทยาลัย โดยสภามหาวิทยาลัยเป็น องค์กรสูงสุด ถ้าหากสภามหาวิทยาลัยไม่เข้มแข็ง ก็จะทำให้การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยไม่ประสบ ผลสำเร็จได้

(๕) ยังมีความไม่เข้าใจเกี่ยวกับการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ความไม่เข้าใจนี้ นำมา ซึ่งทัศนคติเชิงลบ เช่น มีความคิดว่ามหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐคิดค่าเล่าเรียนแพง รัฐไม่ใช้งบประมาณ สนับสนุน ผู้มีฐานะดีเท่านั้นจึงจะได้เรียน มีการสอนเฉพาะวิชาที่เป็นความต้องการของตลาด เป็นต้น

ผลกระทบ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ของการเปลี่ยนสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ *

เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕ คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการเปลี่ยนสถานภาพการบริหารสถาบันอุดมศึกษาเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และการเปลี่ยนสถานภาพข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยเป็นพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาหรือพนักงานมหาวิทยาลัย

โดยมีประเด็นการพิจารณา คือ เพื่อรับทราบข้อดีและข้อเสีย รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และรับทราบปัญหาอุปสรรค รวมทั้งข้อเสนอแนะของการเปลี่ยนสถานภาพดังกล่าว เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการต่อไป

โดยมีบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ได้ชี้แจงและตอบข้อซักถาม โดยสรุปดังนี้

นายชจร จิตสุขุมมงคล รักษาการที่ปรึกษาด้านระบบบริหาร สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เห็นว่าการปรับเปลี่ยนจากข้าราชการเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย กฎหมายได้ระบุไว้ให้ใช้หลักการสมัครใจและหลักคุ้มครองสิทธิประโยชน์ไม่น้อยกว่าเดิม มติคณะรัฐมนตรีได้กำหนดให้ยุบอัตราข้าราชการมหาวิทยาลัย และให้เงินอุดหนุนกับพนักงานมหาวิทยาลัยแทน โดยให้จ้างในกรอบอัตราที่มหาวิทยาลัยได้มีการบริหารจัดการและกำหนดขึ้น ทำให้เกิดปัญหาในส่วนของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลซึ่งเป็นกลุ่มใหม่ ซึ่งมีบริบทไม่เหมือนกัน เนื่องจากในแต่ละแห่งได้กำหนดฐานของ เงินเดือนของการจ้างพนักงานมหาวิทยาลัยแตกต่างกัน แต่ความต้องการที่จะได้สิทธิประโยชน์ต่างๆ ยังเหมือนกับข้าราชการมหาวิทยาลัยแบบเดิม

นายสมภพ เพชรรัตน์ รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เห็นว่า จากรายงานการวิจัยได้ระบุว่า งบประมาณที่ได้รับในกลุ่มใหม่ไม่เท่ากับที่ได้รับในกลุ่มเก่า เห็นควรให้มีการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม ซึ่งต่อไปจะเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยทั้งหมดที่อยู่ในส่วนราชการ ทำให้เกิดปัญหาว่า จะเป็นส่วนราชการได้อย่างไร จึงเห็นควรมีการยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีให้มีทางเลือกเกี่ยวกับสถานภาพบุคลากรมหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์วินัย ประสมพิกาญจน์ เลขาธิการที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เห็นว่า ส่วนของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐจะมีปัญหาด้านงบประมาณในส่วนงบประมาณด้านครุภัณฑ์ที่ให้มหาวิทยาลัยสมทบงบประมาณร่วมด้วย ทำให้มีผลกระทบกับงบประมาณของบุคลากรด้วย ทำให้สวัสดิการต่ำกว่าข้าราชการมาก แม้ในกฎหมายระบุให้สวัสดิการไม่ต่ำกว่าข้าราชการก็ตาม รวมทั้งงบประมาณในการขึ้นเดือนก็ได้รับผลกระทบด้วย โดยเฉพาะนโยบายรัฐบาลที่ให้ขึ้นเงินเดือนปริญญาตรีเป็น ๑๕,๐๐๐ บาท ทำให้ได้รับผลกระทบกับบุคลากรที่อยู่ในมหาวิทยาลัยมานาน แต่เงินเดือนก็ได้เท่ากับบุคลากรที่เข้ามาใหม่ ซึ่งเห็นว่าการต่อไปมีการปรับโครงสร้างเงินเดือน ควรให้ครอบคลุมกับพนักงานมหาวิทยาลัยด้วย เพื่อไม่ให้เกิดปัญหา

* ที่มา : สรุปผลการประชุมคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๔๑ วันพุธที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๕

นายอภิมุข สุขประสิทธิ์ กรรมการร่างกฎหมายประจำ นักกฎหมายกฤษฎีกาทรงคุณวุฒิ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กล่าวว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า กฎหมายไม่ได้มีปัญหาแต่เกิดจากการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย ทั้งในเรื่องงบประมาณและการจัดเก็บรายได้ เมื่อเห็นว่าไม่เพียงพอก็ให้ขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติม ซึ่งมุมมองของการปรับสถานภาพจะมาจากการเพิ่มค่าตอบแทนและต้องการคัดสรรคนดีมาอยู่ในตำแหน่งคณาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นมุมมองที่เป็นเจตนาดีต่อระบบการจัดการศึกษาของประเทศ

นายระวี พรหมหลวงศรี รองประธานเครือข่ายพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา เห็นว่า ส่วนของผู้ร้องเรียนมีความต้องการความมั่นคงและความเท่าเทียมในตำแหน่งพนักงานมหาวิทยาลัยเช่นเดียวกับข้าราชการ โดยเป็นปัญหาที่ฐานเงินเดือนและการได้รับสิทธิประโยชน์ที่ต้องเข้าสู่ระบบประกันสังคม ซึ่งแตกต่างกับข้าราชการ ทำให้ไม่เท่าเทียมกัน เห็นควรมีมาตรฐานกลางที่เป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่าย เช่น มาตรฐานเงินเดือนขั้นต่ำ ขั้นสูง เป็นต้น

รองศาสตราจารย์ สุมิตร สุวรรณ ประธานเครือข่ายพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา เห็นว่า ควรมีการปรับเงินเดือนตามมติคณะรัฐมนตรี ควรมีเกณฑ์มาตรฐานที่ควรจะเป็นมีพระราชบัญญัติรองรับศักดิ์ศรีของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา และแนวทางที่ชัดเจนของมหาวิทยาลัยในกำกับในอนาคต

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. ควรมีการประสานงานระหว่างคณะกรรมการการศึกษากับรัฐบาล ให้มีการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีในการจัดสรรเงินเดือนให้กับพนักงานมหาวิทยาลัยมากกว่าข้าราชการ และให้สภามหาวิทยาลัยแต่ละแห่งคำนึงถึงความเดือดร้อนของคณาจารย์ที่มาร้องเรียน และสำนักงบประมาณต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ

๒. ควรมีการเปรียบเทียบระหว่างการเปลี่ยนสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐกับแบบเดิม และควรมีกรอบที่เป็นมาตรฐานในการคุ้มครองสิทธิของพนักงานมหาวิทยาลัย และมีการติดตามประเมินผลมหาวิทยาลัยที่ออกนอกระบบให้มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

๓. ควรมีการศึกษาแนวทางคืนสิทธิประโยชน์ให้กับพนักงานมหาวิทยาลัยให้เท่าเทียมกับข้าราชการ

๔. ควรมีการพิจารณาปัญหาในแต่ละมหาวิทยาลัยที่ออกนอกระบบ เพราะมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งจะมีข้อแตกต่างและสภาพปัญหาที่แตกต่างกันในการบริหารจัดการของสภามหาวิทยาลัย

๕. ควรมีการปรับปรุงกฎหมายให้สามารถจูงใจคนเก่ง คนดีเข้ามาในระบบมหาวิทยาลัย และให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มีสภาพคล่องตัวในการบริหารจัดการ

๖. พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแต่ละฉบับในการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐแตกต่างกัน มีความเหลื่อมล้ำกัน ไม่เสมอภาคกัน

๗. นับว่าเป็นความล้มเหลวของการบริหารงานบุคคลที่ส่วนกลางกระจายอำนาจให้สภามหาวิทยาลัยรับผิดชอบ และกฎหมายที่ออกมาทำให้เกิดการแบ่งชนชั้นระหว่างกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มผู้สอน โดยเอื้อต่อการดูแลกลุ่มผู้บริหารมากกว่าการดูแลสิทธิประโยชน์ กลุ่มผู้สอนและสายสนับสนุน

สำนักวิชาการ ให้บริการทางวิชาการ

๑. ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์ ให้บริการในวันและเวลาราชการ
- กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านการเมืองการปกครอง ความมั่นคง การทหาร การยุติธรรม กฎหมายระหว่างประเทศ
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อนุญาโตตุลาการ ทฤษฎีสันติทางปัญญา
- กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๑ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านเศรษฐกิจ พาณิชยกรรม การเงิน การคลัง การธนาคาร การลงทุน งบประมาณ ประกันภัย
อุตสาหกรรม คมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเกษตรและสหกรณ์
- กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านสังคม การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม แรงงานและสวัสดิการสังคม เด็ก สตรี
การสาธารณสุข การท่องเที่ยว การกีฬา วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม การพลังงาน
๒. ณ จุดบริการสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (E-knowledge Services) อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๓
ให้บริการในวันและเวลาราชการ สำหรับวันประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้บริการถึงเวลา ๑๙.๓๐ น.
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๗ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๘

พิมพ์ที่สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ออกแบบปกโดย น.ส.รติมา ศารทะประภา